

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a členov senátu JUDr. Igora Belka a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD., v právnej veci navrhovateľky: **G.**, bytom X.P., štátna občianka Slovenskej republiky, zast. *JUDr. H.*, advokátkou so sídlom V., proti odporcovi: **Obvodný pozemkový úrad v Považskej Bystrici**, so sídlom Centrum č. 1/1, Považská Bystrica, **za účasti: 1/ Slovenský pozemkový fond Bratislava** so sídlom Búdková č. 36, Bratislava, **2/ Lesy SR, š.p.** so sídlom Námestie SNP č. 8, Banská Bystrica, zast. *JUDr. F.*, advokátom, so sídlom N., o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia** správneho orgánu v reštitučnom konaní, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 20. októbra 2010 č. k. 11Sp/4/2010-37, takto

rozhodol :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 11Sp/4/2010-37 zo dňa 20. októbra 2010 **potvrdzuje**.

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

Odôvodnenie :

I.**Konanie na správnom orgáne**

Rozhodnutím č. H 09/00132-076-R/1229-BE1 z 23. decembra 2009 odporca podľa § 5 ods. 2 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 503/2003 Z.z.“) a v súlade s § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (ďalej len „Správny poriadok“) vyslovil, že navrhovateľka nespĺňa podmienky oprávnenej osoby uvedené v § 2 zák. č. 503/2003 Z.z. na navrátenie vlastníctva alebo priznanie práva na náhradu za pozemky zapísané v Pk. vl. č. X. až X. (nepravidelne postupný rad) v katastrálnom území K. a Pk. vl. č. X. až X. (nepravidelne postupný rad) v katastrálnom území K., a to z dôvodu nepreukázania skutočnosti podľa § 2 citovaného zákona.

Odporca pri svojom rozhodovaní vychádzal z toho, že navrhovateľka si uplatnila nárok na navrátenie vlastníctva k pozemkom, ktoré boli odňaté bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy jej manželovi B., ktorý zomrel 08.02.1999.

Nielen navrhovateľka ale aj odporca z úradnej činnosti zadovážili množstvo dôkazných prostriedkov, medzi ktorými je aj zápisnica zo dňa 10.06.1942 vo veci odovzdania nehnuteľností bývalého veľkostatku Dr. E. a F. P. a ďalej zápisnica z prevzatia poľnohospodárskeho majetku – veľkostatku vlastníka B. spísaná dňa 06.10.1948.

1. rozhodnutie pre k. ú. K.:

Odporca dňa 04.10.2006 vydal rozhodnutie č. H 06/00236-026-R/854-BE1 (pre k. ú. K.), ktoré Krajský súd v Trenčíne zrušil dňa 31.01.2007 rozsudkom č. k. 11Sp/40/2006-24 na základe § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. s odôvodnením, že navrhovateľka si neuplatnila včas nárok na nehnuteľnosti, o ktorých bolo rozhodnuté napadnutým rozhodnutím a z toho dôvodu jej právo zaniklo v zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z.z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona NR SR č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej na účely tohto rozsudku len „zák. č. 503/2003 Z.z.“).

1. rozhodnutie pre k. ú. K.:

Odporca ďalej dňa 26.07.2007 vydal rozhodnutie č. H 07/00189-040-R/932-BE1 (pre k. ú. K.), ktoré Krajský súd v Trenčíne zrušil dňa 10.06.2008 rozsudkom č. k. 13Sp/51/2007-34 na základe § 250j ods. 2 písm. c) O.s.p. s odôvodnením, že toto rozhodnutie je predčasné, pretože odporca nezabezpečil výmer Ministerstva zeméďelství č. 108944/IX/1948 zo dňa 28.01.1948. Ďalej krajský súd vyslovil názor, že pre posúdenie veci je rozhodujúce, či vlastníctvo k nehnuteľnostiam B. prešlo na základe zákona č. 142/1947 Zb. na štát z titulu výmeru Ministerstva zeméďelství č. 108944/IX/1948 z 28.01.1948 a súčasne rozhodnutia Ministerstva zeméďelství z 31. januára 1948 č. 8794/48-IX/R-12, alebo neskôr, tzn. až na základe reálneho prevzatia. týchto nehnuteľností od 01. októbra 1948, kedy došlo zápisnične k prevzatiu poľnohospodárskeho majetku B..

2. rozhodnutie pre k. ú. K.:

Odporca ďalej dňa 17.12.2008 vydal rozhodnutie č. H 07/00163-064-R/1141-BE1 (pre k. ú. K.), ktoré Krajský súd v Trenčíne zrušil dňa 27.05.2009 rozsudkom sp. zn. 11Sp/6/2009-27 na základe § 250j ods. 2 písm. a) a c) O.s.p. s odôvodnením, že je potrebné preukázať, že pôvodný vlastník B. mal trvalý pobyt na území Slovenskej republiky v čase prevzatia pozemkov štátom podľa zák. č. 142/47 Zb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na odvolanie navrhovateľky tento rozsudok krajského súdu rozsudkom sp.zn. 8 Sžo 409/2009 zo dňa 05. novembra 2009 potvrdil s tým právnym názorom, že nielen osoba oprávnená musí spĺňať podmienku uvedenú v ustanovení § 2 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. (tzn. štátne občianstvo), ale aj podmienku, že musí byť právnym nástupcom osoby spĺňajúcej podmienky uvedené v odseku 1 citovaného ustanovenia.

Na základe týchto právnych názorov odporca po preskúmaní archívu bývalého Pozemkového úradu v Považskej Bystrici zistil, že reštitučný nárok si uplatnil prostredníctvom právnej zástupkyne pôvodný vlastník pozemkov F. podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku. Tento nárok bol 21.05.1993 Pozemkovým úradom odmietnutý s odôvodnením, že žiadateľ nespĺňa podmienky uvedené v § 4 ods. 1. a ods. 2 zák. č. 229/1991 Zb., najmä z dôvodu, že F.

ako navrhovateľ ku dňu účinnosti uvedeného zákona /tzn. 24.06.1991/ evidentne nemal trvalý pobyt na území bývalej ČSFR, a preto mu nepriznal vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v k. ú. K.. Najvyšší súd Slovenskej republiky o dovolaní proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. 223 S 325/93 zo dňa 15. septembra 1993 rozhodol uznesením sp. zn. 4 Sž 43/93 dňa 20. novembra 1993 tak, že dovolanie odmietol a a hore načrtnuté právne závery krajského súdu potvrdil.

Podľa § 2 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. platí, že ak osoba, ktorej vlastníctvo k pozemku prešlo v rozhodujúcom období do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby v prípadoch uvedených v ustanovení § 3, zomrela pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5 alebo ak bola pred uplynutím tejto lehoty vyhlásená za mŕtvu, sú oprávnenými osobami štátni občania Slovenskej republiky, fyzické osoby v tomto poradí:

a) dedič zo závetu, ktorý bol predložený v konaní o dedičstve, ktorý nadobudol celé dedičstvo,

b) dedič zo závetu, ktorý nadobudol dedičstvo, ale len v miere zodpovedajúcej jeho dedičskému podielu; to neplatí, ak dedičovi podľa závetu pripadli len jednotlivé veci alebo práva; ak bol dedič závetom ustanovený len k určitej časti pozemku, na ktorú sa vzťahuje povinnosť vydania, je oprávnený len k tejto časti pozemku,

c) deti a manžel osoby uvedenej v odseku 1, všetci rovným dielom; ak dieťa zomrelo pred uplynutím lehoty uvedenej v ustanovení § 5, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti, a ak niektoré z nich zomrelo, jeho deti,

d) rodičia osoby uvedenej v odseku 1,

e) súrodenci osoby uvedenej v odseku 1, a ak niektorý z nich zomrel, sú na jeho mieste oprávnenými osobami jeho deti.

Na základe uvedených právnych názorov súdov odporca vyhodnotil nasledujúce skutočnosti. Podľa nápisov v pozemkovoknižných vložkách č.: X., X., X., X., X., X., X. a X. pre k. ú. K. boli pôvodnými vlastníkami nehnuteľností požadovaných v reštitučnej žiadosti F. a Dr. E. (súdny rozhodnutím vyhlásený za mŕtveho dňom 10.06.1942). Na základe pozostalostnej zápisnice sp. zn. D 99/47 súd odovzdal reštitučné dedičské nároky ohľadom pozemkov zapísaných v k. ú. K. po nebohom Dr. E. jeho bratovi Ing. B..

Ďalej pôvodným vlastníkom nehnuteľností v k. ú. K. bol podľa zápisov v pozemkovoknižných vložkách č. X., X., X. a X. pre k. ú. K. S. (súdnym rozhodnutím vyhlásený za mŕtveho dňom 31.12.1944. Podľa hore uvedenej pozostalostnej zápisnice sp. zn. D 98/47 súd odovzdal reštitučné dedičské nároky ohľadom pozemkov zapísaných v k. ú. K. po nebohom S. jeho synovi Ing. B..

Vzhľadom na hore uvedené závery, odporca rozhodol tak, ako bolo uvedené vo výroku napadnutého rozhodnutia.

II.

Konanie na prvostupňovom súde

Proti tomuto rozhodnutiu podala navrhovateľka na Krajský súd v Trenčíne opravný prostriedok zo dňa 05.01.2010 označený ako odvolanie.

Krajský súd ako súd prvého stupňa preskúmal napadnuté rozhodnutie a postup, ktorí mu predchádzal, a v rozsahu podaného opravného prostriedku dospel k záveru, že opravný prostriedok nie je dôvodný. Preto potvrdil rozhodnutie odporcu napadnuté opravným prostriedkom navrhovateľky, nakoľko je v zmysle § 250q ods. 2 O.s.p. vydané v súlade so zákonom.

Ďalej vo svojom odôvodnení krajský súd s poukazom na ustanovenia § 2 ods. 1 a 2 zák. č. 503/2003 Z.z. zdôraznil, že vo veci správny orgán dodržal zákonný postup, skutkový stav bol zistený dostatočne a správny orgán vyvodil správny právny záver.

Po zhrnutí jednotlivých zistení vykonaných odporcom ako aj ním prezentovaného skutkového stavu poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 23S/325/1993 v spojení s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/409/2009 (o odmietnutí dovolania), kde sa rozhodovalo podľa zákona č. 229/1991 Zb. o priznaní vlastníctva F. k rovnakým nehnuteľnostiam. Krajský súd na tomto mieste zdôraznil, že práve v tomto reštitučnom konaní bola riešená základná otázka aj pre súčasne prebiehajúci súdny prieskum, a to, či F. je v zmysle § 4 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z. oprávnenou osobou.

Na základe citovaných právnych názorov z obidvoch súdnych rozhodnutí krajský súd pri riešení základnej otázky, či je navrhovateľka oprávnenou osobou, dospel k záveru, že ak jej zosnulý manžel nespĺnil jednu zo základných podmienok uvedenú v ustanovení § 4 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z. (tzn. trvalý pobyt na území ČSFR ku dňu 24. júna 1991), potom krajský súd v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/409/2009 zaujal stanovisko, že navrhovateľka, odvodzujúc svoje právne postavenie od svojho manžela, musí splnenie týchto podmienok u svojho manžela preukázať.

Krajský súd tiež odmietol názor odporkyne, že je nutné odlišným spôsobom posudzovať podmienky konania pri nárokoch uplatnených k pozemkom v k. ú. K. a inak pre pozemky v k. ú. K., lebo toto posudzovanie vzhľadom na hore uvedený záver krajského súdu nie je podstatné.

Počas prvostupňového súdneho prieskumu právna zástupkyňa navrhovateľky požiadala o jeho prerušenie z dôvodu, že podala na Ústavný súd Slovenskej republiky sťažnosť proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Sžo/409/2009 z 05.11.2009. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením č. k. II. ÚS 84/2010-8 zo 16. februára 2010 uvedenú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Aj túto skutočnosť krajský súd zohľadnil pri svojom súdnom prieskume.

III.

Odvolanie navrhovateľky/stanovisko odporcu

Vo včas podanom odvolaní zo dňa 15.12.2010 (č. l. 41) proti rozsudku prvostupňového súdu navrhovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne vyslovila, že krajský súd zo skutkových okolností vyvodil nesprávne právne závery.

Predovšetkým poukázala na to, že hoci sa v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23S/325/1993 rozhodovalo o tom, či je jej právny predchodca (manžel) B., tak v uvedenom konaní malo byť podľa navrhovateľky jednoznačne preukázané, že jej manžel nikdy nestratil slovenské občianstvo a že mal na území Slovenskej republiky

trvalý pobyt. Tým, že Krajský súd v Banskej Bystrici vyslovil záver, že išlo o pobyt formálny, a preto ani následne krajský súd neskúmal okolnosti, tzn. že vážne ochorel, a preto sa na miesto svojho trvalého pobytu na Slovensku podľa navrhovateľky vrátiť nemohol.

Navyše navrhovateľka podčiarkla, že krajský súd si osvojil závery Krajského súdu v Banskej Bystrici napriek skutočnosti, že sa konanie týkalo iných nehnuteľností a bolo uplatnené na základe iného právneho režimu.

Ďalej navrhovateľka v svojom odvolaní zdôraznila text ustanovenia § 2 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z., tzn. „ak osoba (podčiarkujúc toto slovné spojenie s poukazom na to, že nie oprávnená podľa § 2 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z.) zomrela pre uplynutím lehoty .....“ Na základe uvedeného výkladu navrhovateľka namietala, že krajský súd ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vychádzali z nesprávneho právneho výkladu.

Z vyjadrenia odporcu (č. 1. 46) zo dňa 31.12.2010 vyplýva, že sa plne stotožňuje s rozsudkom krajského súdu. Dôvody navrhovateľky uvedené v odvolaní proti rozsudku krajského súdu boli podľa odporcu jednoznačne riešené jednak v odôvodnení napadnutého rozhodnutia ako aj v rozsudku krajského súdu.

Argumenty navrhovateľky, že znenie § 2 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z. nemá nadväznosť na odsek 1 citovaného zákona a osoba podľa odseku 2 už nemusí spĺňať podmienky uvedené zákonodarcom v odseku 1, označil odporca za scestné. Podľa neho takouto interpretáciou zákona by reštitučnú žiadosť mohol podať hoci kto, komu niekto zomrel, lebo už nemusí byť oprávnenou osobou.

Záverom odporca navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu potvrdiť.

IV.

Právne názory odvolacieho súdu

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu odvolacích dôvodov postupom podľa

zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“). Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 202 v spoj. s § 250s O.s.p. podanie odvolania prípustné, nenariadil vo veci pojednávanie (§ 250ja ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p.) a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (§ 3 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že podanie odvolania nie je dôvodné, pretože napadnutý rozsudok je vydaný v súlade so zákonom, a preto ho podľa § 219 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. ako vo výroku vecne správny z nasledovných dôvodov potvrdil.

Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednáwanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 v spoj. s § 250l ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Z obsahu odvolania navrhovateľky vyplýva, že skutkové zistenia nie sú medzi účastníkmi konania sporné.

Preto základnou otázkou, ktorú účastníci riešili v predchádzajúcom správnom a následne aj v súdnom konaní, je to, či navrhovateľka má vôbec nárok sa dovolávať práva na postup podľa zák. č. 503/2003 Z.z., tzn. či je oprávnenou osobou v zmysle citovaného zákona.

V súvislosti s týmto navrhovateľka argumentovala tým, že hoci sa v konaní vedenom na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 23S/325/1993 rozhodovalo o tom,

či je jej právny predchodca (manžel) B. oprávnenou osobou, tak v uvedenom konaní malo byť podľa navrhovateľky jednoznačne preukázané, že jej manžel nikdy nestratil slovenské občianstvo a že mal na území Slovenskej republiky trvalý pobyt. Na tomto mieste Najvyšší súd poukazuje na to, že Krajský súd v Banskej Bystrici na základe výsledku odvolacieho konania (rozhodnutie Najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ 43/1993 v spojení s uznesením 8Sžo/409/2009) právoplatne vyslovil záväzný právny názor o tom, že manžel navrhovateľky nebol oprávnenou osobou z titulu nepreukázania trvalého pobytu na území vtedajšej ČSFR. Takýto právny názor je v zmysle § 250j ods. 6 O.s.p. závažnou prekážkou pre uplatnenie rovnakých argumentov právnou zástupkyňou aj v reštitučnom konaní podľa zák. č. 503/2003 Z.z. Ak navrhovateľka argumentovala obdobne aj v tomto súdnom prieskume, potom je nutné v zmysle § 135 v spojení s § 250l ods. 2 a § 246c ods. 1 O.s.p. takéto argumenty odmietnuť. Ak by k nim krajský súd napriek tomu prihliadol, konal by nezákonne, lebo navrhovateľke by za týchto okolností umožnil revíziu spochybňovaného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici z roku 1993. Preto ani Najvyšší súd za týchto okolností a navrhovaným spôsobom nemôže vyvolať súdny prieskum právoplatných záverov vyslovených súdom v roku 1993, lebo by sa dopustil porušenia ústavného princípu právneho štátu a s ním spojeného očakávania na právnu istotu v rozhodovaní orgánov súdnej moci.

Preto argumentácia, že krajský súd počas konania v roku 1993 neskúmal okolnosti, tzn. že manžel navrhovateľky vážne ochorel, a preto sa na miesto svojho trvalého pobytu na Slovensku podľa navrhovateľky vrátiť nemohol, je irelevantná, lebo táto mala byť uplatnená v čase vydania predmetného rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici, či už v riadnom opravnom súdnom konaní alebo prostredníctvom inej mimoriadnej sťažnosti. Navyše negatívny postoj Ústavného súdu Slovenskej republiky (viď citované uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II ÚS 84/2010 o odmietnutí sťažnosti navrhovateľky) k argumentom a aktívnej legitímácii navrhovateľky potvrdzuje už uvedené právne názory predchádzajúcich súdov.

Ak navrhovateľka namietala, že krajský súd si osvojil závery Krajského súdu v Banskej Bystrici z roku 1993 napriek skutočnosti, že sa konanie týkalo iných nehnuteľností a bolo uplatnené na základe iného právneho režimu, tak aj táto námietka navrhovateľky je irelevantná. Najvyšší súd tu s poukazom na zámer zákonodarcu ako aj rozsah a obsah dotknutých právnych noriem musí konštatovať, že ide o výklad totožných právnych noriem

(čo do rozsahu a obsahu pojmu vyjadreného tak v zák. č. 229/1991 Zb. a zák. č. 503/2003 Z.z.), a preto je v zmysle Ústavy Slovenskej republiky logicky očakávateľné (článok 1 ods. 1 veta prvá), že súd tento výklad bude nasledovať aj v iných, právne totožných veciach; čo v danom prípade je splnené.

Ďalšia námietka navrhovateľky smerovala k textu ustanovenia § 2 ods. 2 zák. č. 503/2003 Z.z., tzn. „ak osoba (podčiarkujúc toto slovné spojenie s poukazom na to, že nie oprávnená podľa § 2 ods. 1 zák. č. 503/2003 Z.z.) .....“ Takto navrhovateľkou podaný výklad nespĺňa kritéria logického výkladu, na čo správne poukázal aj odporca v svojom stanovisku. Najmä logická metóda výkladu „reductio ad absurdum“ má zabrániť výkladu, ktorý by síce mohol z textu vysloveného zákonodarcom pri snahe zachovať podmienku jeho všeobecnosti výnimočne vyplývať, ale vzhľadom na jednotlivé súvislosti, sledovaný cieľ a štruktúru právneho predpisu ako celku, zákonodarca vysloviť nechcel. Preto, ak chcela navrhovateľka riadne pristúpiť k výkladu citovaného ustanovenia (bez snahy o výklad účelový), potom sa mala zamerať na cieľ zákona č. 503/2003 Z.z., a predmet jeho úpravy.

Správne na túto otázku odpovedal odporca, keď navrhovateľku označil za osobu, ktorá nespĺňa podmienky oprávnenej osoby zákonom ustanovenej v § 2 zák. č. 503/2003 Z.z.

Predovšetkým z ustanovenia § 1 a 2 zák. č. 503/2003 Z.z. pre Najvyšší súd vyplýva záver, že cieľom tohto zákona je upraviť navrátenie vlastníctva k pozemkom oprávneným osobám, ktoré neboli vydané podľa zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku, poprípade neboli vydané podľa § 37 až 39 zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách, usporiadaní pozemkového vlastníctva, pozemkových úradoch, pozemkovom fonde a o pozemkových spoločenstvách, pričom v procese navrátenia musí byť preukázané, že ide o pozemky, ktoré tvoria alebo poľnohospodársky pôdny fond alebo do neho patria v zmysle § 2 zákona Slovenskej národnej rady č. 307/1992 Zb. o ochrane poľnohospodárskeho pôdneho fondu, alebo tvoria lesný pôdny fond v zmysle zákon č. 61/1977 Zb. o lesoch.

Najvyšší súd hore uvedené ustanovenie a samotný účel zák. č. 503/2003 Z.z. interpretuje v tom duchu, že zákon má oprávneným osobám, ktoré si z rôznych dôvodov svoj nárok na kompetentnom verejnom orgáne neuplatnili postupom podľa § 9 ods. 1 zákona

č. 229/1991 Zb. o pôde v lehote určenej v ust. § 13 ods. 1 a 2 cit. zákona, umožniť uplatniť si nárok na vydanie nehnuteľnosti, vlastníctvo ku ktorým prešlo na štát niektorým zo spôsobov taxatívne vymedzeným v § 3 zák. č. 503/2003 Z.z., a to v novo ustanovenej prekluzívnej lehote, ktorá začala plynúť od 01.01.2004 a skončí dňa 31.12.2004. Je preto celkom očakávateľné, že uvedený zák. č. 503/2003 Z.z. bude vychádzať z obsahu ako aj svojim rozsahom z totožných, alebo prinajmenej obdobných ustanovení, ako zákonodarca použil pri tvorbe zákona č. 229/1991 Zb. o pôde.

Pre uplatnenie nároku, tzn. pre preukázanie aktívnej legitímácie v reštitučnom konaní sa ako základnou požiadavkou javí požiadavka preukázať príslušnosť ku skupine originálne oprávnených osôb vymedzených okruhom pôvodných vlastníkov podľa § 2 ods. 1, resp. podľa odseku 2 iných osôb, ktorých reštitučný nárok je derivatívne odvodený od práv pôvodných vlastníkov v zmysle starorímskeho kritéria „*Nemo plus iuris ad alium transfere potest quam ipse habet*“ (nikto nemôže na druhého preniesť viac práva, ako sám má).

Navrhovateľka, ako konštatoval Najvyšší súd napr. v uznesení sp. zn. 8Sžo/409/2009, nakoľko nepatrí do skupiny pôvodných vlastníkov, bola zaťažená povinnosťou preukázať, že aj pôvodný vlastník (tzn. manžel navrhovateľky) by v tomto konaní úspešne naplnil zákonné podmienky oprávnenej osoby. Iný postup, napríklad formou ponúkaného výkladu ustanovenia § 2 ods. 1 a 2 zák. č. 503/2003 Z.z. je za tejto situácie neakceptovateľný. Nakoľko tak navrhovateľka nekonala, Najvyšší súd aj túto jej námietku vyhodnotil ako nedôvodnú.

Na základe uvedených dôvodov Najvyšší súd mohol iba konštatovať, že krajský súd v svojom rozsudku správne preveril skutkový stav zistený odporcom a v súlade so zákonom potvrdil právne závery odporcu.

Najvyšší súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľkou uvádza, že napadnuté rozhodnutie odporcu má všetky formálne i obsahové náležitosti rozhodnutia v zmysle § 47 Správneho poriadku. Uvedené rozhodnutie správneho orgánu vychádza z dostatočne zisteného skutkového stavu, ktoré je logicky vyhodnotené a riadne právne posúdené.

K ďalším odvolacím námietka navrhovateľky, ktoré prislúchajú iba oprávneným osobám v zmysle zák. č. 503/2003 Z.z. (tzn. spochybňovanie nevydania pozemkov a samotného reštitučného dôvodu), sa Najvyšší súd za tejto situácie nemôže vyjadrovať.

Na základe zisteného skutkového stavu, uvedených právnych skutočností, po vyhodnotení námietok navrhovateľky a stanoviska odporcu ako aj s prihliadnutím na závery obsiahnuté v svojich predchádzajúcich rozhodnutiach, najmä už v citovaných rozhodnutiach sp. zn. 8Sžo/409/09) a 4Sž 43/1993, pri ktorých Najvyšší súd nezistil žiaden relevantný dôvod, aby sa od nich odchýlil (napríklad zásadná zmena právneho prostredia, zistenie odlišného skutkového stavu alebo prijatie protichodného zjednocovacieho stanoviska), s osvojením si argumentácie krajského súdu postupom podľa § 219 ods. 2 O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O trovách odvolacieho súdneho konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 224 ods. 1 v spojitosti s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého iba úspešný navrhovateľ má právo na úplnú náhradu trov tohto konania.

Najvyšší súd v prejednávanej veci v súlade s ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. rozhodol bez pojednávania, lebo nezistil, že by týmto postupom bol porušený verejný záujem (vo veci prebehlo na prvom stupni súdne pojednávanie, pričom účastníkom bola daná možnosť sa ho zúčastniť), nešlo o vec v zmysle § 250i ods. 2 O.s.p. (úprava reštitučných nárokov je spojená s verejnoprávnymi vzťahmi), v konaní nebolo potrebné v súlade s ust. § 250i ods. 1 O.s.p. vykonať dokazovanie a z iných dôvodov nevznikla potreba pojednávania nariadiť.

V prejednávanej veci Najvyšší súd Slovenskej republiky v oblasti ukladania alebo rušenia súdnych poplatkov v zmysle § 12 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch nevyužil svoje oprávnenie.

Podľa § 12 ods. 1 veta druhá zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch je odvolací súd oprávnený rozhodnúť vo veciach poplatkov za konanie na odvolacom súde.

Túto svoju právomoc Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd nevyužil, a tým dochádza k zákonnej delegácii na krajský súd, aby o súdnom poplatku, ak vôbec poplatková povinnosť v prejednávanej veci vznikla, za odvolacie konanie rozhodol.

Poučenie : Proti tomuto rozhodnutiu **nie je** prípustný opravný prostriedok (§ 246c ods. 1 O.s.p.).

V Bratislave 11. októbra 2011

Ing. JUDr. Miroslav Gavalec PhD., v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová